

2205
2022

נ"א באייר תשפ"ב

יומנו של ראש המועצה

השתתפתי השבוע במפגשים ממושכים עם שני גורמים שהשפעתם על משגב היא עצומה בטווח הבינוני והארוך, אבל הם לא ממש מזכרים לרוב התושבים.

הגורם הראשון - מינהל התכנון. מקודמות תכניות מתאר כוללניות, הליכי ותמ"ל (הוועדה הארצית לתכנון ולבנייה של מתחמים מועדפים לדיור), שינויים לתכניות מתאר ולתכניות מחוזיות וארציות, הליכי תכנון של תחבורה, שירותי בריאות, אזורי תעסוקה ועוד ב-30 יישובים שכנים. התכניות האלו נוגעות ומשפיעות על כל האזור, וגם על עתיד יישובי משגב. התכניות מתקדמות ביישובים ערביים ויישובים יהודיים, האזור. יש לנו כרגע עניין מיוחד במצבור של תכניות שמקודמות במקביל ביישובים סח'ני וג'וליס. הקשר שלי עם מטה התכנון הלאומי והמועצה הארצית לתכנון ובנייה, הם קשרים הדוקים ויומיומיים. אני מקווה שהקשר יסייע לפיתוח היישובים השכנים תוך שמירה על ייחודם ואופיים של השטחים הפתוחים, שמורות הטבע, היער והנוף, וגם של יישובי משגב הכפריים/קהילתיים.

הגורם השני - האגף לאיגוד שיתופי (משדר הכלכלה). בכל יישובי משגב היהודיים קיימות אגודות שיתופיות שמנהלות את התחומים הקהילתיים ביישובים. כל האגודות מקיימות אסיפות כלליות לאישור תקציב מלכתחילה, ולאישור דוחות כספיים בדיעבד, וכן לבחור הנהלה וועדות, לאשר מיסים חודשיים, שנתיים ומיוחדים ולהחליט החלטות עקרוניות. בחלק גדול מהיישובים קיימות שתי אגודות שיתופיות או יותר. הביקורת והרגלציה של האגודות היא באחריות האגף לאיגוד שיתופי. הקשר שלי עם האגף וכן עם רשמת האגודות השיתופיות, עשוי להשפיע על אופן התנהלות היישובים והמועצה לאורך שנים, וכן על האפשרות לקידום בינוי קהילתי לשנות דור.

שני הגופים המקצועיים החשובים האלו הם גופים שאני מכיר הכרה אינטימית ואישית יותר מ-30 שנה. הייתי חבר בול"ל (הוועדה לבנייה למגורים) מטעם מליאת מועצה אזורית משגב וועדת המשנה לתכנון ובנייה של משגב, כבר בשנת 1995. עסקתי בהסדרים וגישורים באגודות שיתופיות והתמנתי לעשרות ועדים ממונים ולמאות בורריות בפקוח האגף לאיגוד שיתופי כבר משנת 1992 ועד שהתחלתי לשרת את תושבי משגב כראש המועצה ב-2018.

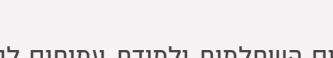
מליאת המועצה, אני וכל הצוות המקצועי של המועצה, מלווים ומעורבים בכל תהליך משפיע על פיתוח יישובי משגב בתחום התכנון ובתחום הפיקוח על האיגוד השיתופי. במשך השנים למדתי שמעורבות ובקיאות אינם ערובה לשליטה וליכולת הכוונה, אבל הם כן מאפשרות השפעה על תהליכים אסטרטגיים ומהותיים.

כמה מתושבי משגב זוכרים את היענים של רקפת, הועד הממונה של אגודת מורשת הישנה, מפעל הבשר במנוף או מפעל הגרביים ביופת? המשותף לכולם הוא ההקשר לפיקוח של האגף לאיגוד שיתופי. יישובי משגב לא מתאפיינים בפעילות חקלאית ענפה, אבל כמעט כל היישובים היהודיים עברו תהליכים של שינוי מבני, שינוי סוג ומיזוג אגודות במהלך השנים. הפעולות והמיסים שמנהלים ע"י האגודות השיתופיות הם רובד חיוני בכל יישובי משגב היהודיים.

בשכונה המערבית בסלאמה התנהל במשך שנים משק המים ע"י אגודה שיתופית שמופעלת היום ע"י נאמן ממונה. השגנו השבוע הסדר לפיו ניהול משק המים יועבר בצורה מסודרת לחברת "קולחי משגב". דפוסי העבודה והפיתוח ביישובים הבדוויים במשגב הם שונים מהדפוסים ביישובים היהודיים מטעמים רבים. קודם כל - ביישובים הבדוויים אין אגודות שגובות מיסים בהיקף של אלפי ש"ח לשנה לטובת הקהילה. ביישובים הבדוויים קיימים מנגנונים של עזרה הדדית ושיתוף פעולה קהילתיים על בסיס משפחתי ושכטי, ודרך מוסדות הדת. הוועדים המקומיים ביישובים הבדוויים משלימים ומטפלים בכל הצרכים המוניציפליים והקהילתיים המקומיים, באמצעות תקציב שמועבר מהמועצה האזורית משגב בלבד. במשגב נוהגים במשך שנים ב"העדפה מתקנת" ותקצוב היישובים הבדוויים בהיקפים הרבה יותר משמעותיים מאשר היישובים היהודיים. בשנתיים האחרונות הגדלנו את המעורבות והפיקוח על ההתנהלות התקציבית של הוועדים המקומיים, והצלחנו לגייס סכומים משמעותיים לפיתוח ולחיוק החינוך, החינוך הבלתי פורמאלי ואיכות הסביבה בשוטף.

גם בתחום התנהלות היישובים הבדוויים אני ותיק. התמנתי כרכז וחשב מלווה ביישוב כמאנה לראשונה לפני יותר מ-20 שנה. אני מלווה את פיתוח היישובים הקטנים - דמיידה, ראס אלעין וערב נעים ועוקב אחר התפתחותם מ"ס"ל ל"100" מזה שנות דור. גם אתגרי הפיתוח והניהול של היישובים הגדולים יותר - כמאנה, חוסייניה וסלאמה מזכרים לי לאורך זמן.

ככלל, התנהלות כל יישובי משגב, ביישובים יהודיים ויישובים בדוויים, היא טובה. ב-3 השנים האחרונות הצלחנו להעביר הרבה מהעול הכספי שהיה מוטל על האגודות לטיפול המועצה, ובמקביל גם הצלחנו להגדיל את התקציב המועבר ליישובים ולאשכולות. זה הישג מרשים במיוחד לאור משבר הקורונה, ירידת "מענק האיוון" וקיפאון ממושך, ואפילו צמצום בהשתתפות המדינה בשירותים ממלכתיים ומקומיים.

השבוע ערכה המועצה יום השתלמות ולמידת עמיתים לכל מנהלי יישובי משגב בסלאמה, לוטם ומעלה צביה. כפי שמבוטא בערכי היסוד של משגב - "שונות, שיתוף פעולה, סגירת פערים" יישובי משגב הם באמת "פסיפס של קהילות". בלוטם יש קיבוץ, אגודה קהילתית, ופזורה בדווית ביישוב אחד. במעלה צביה יש מחויבות קהילתית וארגונית לניהול יישוב "בדרך האין", ובית ספר ייחודי. בסלאמה - הגדול והותיק (במונחי תכנון) מיישובי משגב הבדוויים, יש שכונות ומשפחות שונות עם צרכים ועם רצונות שונים גם בהיבטי פיתוח וגם במונחי בינוי קהילתי.

נכחתי השבוע בישיבה של החטיבה להתיישבות עם הנהלת היישוב סלאמה.

נפגשתי, כאמור, עם צוות יו"ר מטה התכנון הארצי ועם צוות רשמת האגודות השיתופיות. מליאת המועצה קיבלה סקירה מפורטת על ביצוע תקציב המועצה ב-2021 וכן על ביצוע התאגידים - מינהלת א.ת. בר לב, מינהלת א.ת. תרדיון, החברה הכלכלית, חברת "קולחי משגב", עמותת מרחבים, המרכז הקהילתי ועמותת הספורט. כפי שמסרתי בשבוע שעבר, התכנון השמרני והניהול הצמוד של כל התאגידים במהלך הקורונה אפשרו לכולם לעבור את התקופה המתגרת ללא יצירת גרענות, ואנו ממוקמים לפרוץ קדימה ולהגדיל את סל השירותים של המועצה הגדלה נוספת בשנים הקרובות - ייעור כוח למנהלים ולהנהלות המועצה והתאגידים!

מעל 1,000 תושבים השתתפו ביום שישבי ב"משגיבאדה" וכ-1,500 איש צפו במופע של "הדג נחש" בפארק אוסטרליה. המועצה ממשיכה לפתח ולקדם את אירועי הספורט והתרבות - ממשיכים להעלות את הרף!

בשבת קראנו את פרשת "בחקות" וסיימנו את קריאת חומש "ויקרא" הפרשה מתארת את הברכה שבני ישראל צפויים להתברך וכן את הקללה שצפויים להקלל - ע"פ קבלתם והליכתם בחוקי ה'. אחרי זה, לסיום החומש המרכזי והפירוש הראשון של חוקי התורה, מצויינים ה"בכורות" ותמורתם, וכן מנגנון מכירה/החכרה של שדה בין שנות היובל. אלו מנגנונים של "מסור" שהוא "פרוגרסיבי" לפי כמות בעלי החיים שאדם מגדל וגם "פרוגרסיבי" במובן של הגבלת סחירות אמצעי ההון העיקרי - אדמה חקלאית. השנה ל"ג בעומר במירון עבר בשלום, וגם מינהג המדורות והסכנות הכרוכות בו עברו בשלום. היום ששה ושלושים יום שהם חמשה שבועות ויום אחד לעמר - חסד שביסוד. שבוע טוב!

**שלכם,
דני עברי**